

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยทั้งสัตว์ป่าและพรรณพืชมีจำนวนลดน้อยลงทุกวัน มีภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์หรือบางชนิดก็ได้สูญหายไปแล้วจากธรรมชาติของไทย ซึ่งสาเหตุสำคัญมาจากการกระทำของมนุษย์ ที่มุ่งทำลายและแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่เป็นธรรม ขาดความตระหนักถึงประโยชน์ของส่วนรวม ด้วยเหตุผลดังกล่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ พระองค์ได้ทรงเริ่มงานอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชและความหลากหลายทางชีวภาพเป็นต้นมา โดยมีพระราชดำริให้ดำเนินการรวบรวมรักษาพรรณพืชต่างๆ ที่หายากและกำลังจะสูญพันธุ์ จากนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสานพระราชปณิธานต่อ โดยการจัดตั้งโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) มีหน่วยงานต่างๆ ร่วมสนองพระราชดำริเป็นจำนวนมาก โดยพื้นที่และกิจกรรมของโครงการได้ขยายและกระจายออกไปสู่ภูมิภาคต่างๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอีกหน่วยงานที่เข้าร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยดำเนินการตามกรอบแผนแม่บทของโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นหลัก เพื่อส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกและสร้างความตระหนักในเชิงการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โครงการภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้แก่ โครงการสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โครงการสำรวจความหลากหลายของพรรณไม้ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ พรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์และในเขตพื้นที่ป่า ศูนย์บริการการศึกษาหนองขาว อ. คูเมือง จ. บุรีรัมย์ โครงการพัฒนาเว็บไซต์ และจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพของพรรณไม้ เป็นต้น ซึ่งผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการต่างๆเหล่านี้จำเป็นต้องถูกเก็บรวบรวมไว้ในศูนย์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดังนั้นคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงได้ดำเนินกิจกรรมจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เพื่อเป็นแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถศึกษาเรียนรู้ สืบค้น และนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. นำไปสู่การวางแผนพัฒนาพันธุ์พืชและทรัพยากรต่างๆ

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

1.2.2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อย่างเป็นระบบ

1.2.3 เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลพรรณพืชด้านปริมาณ การปลูก การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์

1.2.4 เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ทรัพยากรชีวภาพและกายภาพ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป

1.3 ลักษณะโครงการ

1.3.1 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาหน่วยงานและตัวชี้วัด

2 ยุทธศาสตร์
☒ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและยกระดับคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล มาตรการที่ 6 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ นวัตกรรมการเรียนการสอน และเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
☒ ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนางานวิจัยบนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์และบริการทางวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งภูมิปัญญาของท้องถิ่นและชุมชน มาตรการที่ 2 พัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สามารถให้บริการทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ มาตรการที่ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.3.2 สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน

องค์ประกอบ
☒ องค์ประกอบที่ 3 นักศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 การส่งเสริมและพัฒนา นักศึกษาในประเด็นการพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
☒ องค์ประกอบที่ 5 หลักสูตร การเรียนการสอน และการประเมินผู้เรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 การวางระบบผู้สอนและการจัดกระบวนการเรียนการสอน ในประเด็นการบูรณาการในพันธกิจต่างๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี

1.3.3 สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรฐานด้าน
☒ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ☒ มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ☒ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ☒ ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ☒ ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

1.3.4 บุคลากรโครงการกับ

☒ การจัดการเรียนการสอนระบุ

☒ การปรับปรุงรายวิชา ..... หลักสูตร.....ชีววิทยา.....

[ ] การเปิดรายวิชาใหม่ .....-.....หลักสูตร.....-.....

[ ] การต่อยอดสู่หนังสือตำรา .....-.....หลักสูตร.....-.....

[ ] อื่นๆ

[ ] การวิจัย ระบุโครงการวิจัย .....

☒ การปฏิบัติงาน (กรณีที่ไม่ได้รับผิดชอบสอน/วิจัย) ....งานบริหารและการบริการวิชาการ โดยบริหารจัดการข้อมูลหรือผลการดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่และให้บริการวิชาการสำหรับนักศึกษา นักเรียนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ

[ ] อื่นๆ ระบุ .....

1.3.5 อื่นๆ

1.3.5.1 นโยบายจาก โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

1.3.5.2 ความร่วมมือกับ.....(กรณีเป็นความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก มหาวิทยาลัย)

1.3.5.3 อื่นๆ .....

1.4 วิธีดำเนินการ

1.4.1 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับทรัพยากร เช่น การพัฒนาเว็บไซต์ การจัดการฐานข้อมูล ทรัพยากรท้องถิ่น ด้านการสำรวจเก็บรวบรวม การอนุรักษ์ การประเมินคุณค่าพันธุกรรมทรัพยากร และการใช้ประโยชน์

1.4.2 จัดแสดงองค์ความรู้ทางด้านพฤกษศาสตร์ ข้อมูลพรรณไม้ วิธีการเก็บตัวอย่างพรรณพืช การถ่ายภาพและวาดภาพทางพฤกษศาสตร์

1.4.3 จัดแสดงข้อมูลพรรณไม้ของสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และพรรณไม้ที่พบในศูนย์บริการการศึกษาหนองขวาง อ. คูเมือง จ. บุรีรัมย์ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน นักศึกษา บุคคลทั่วไป

1.4.4 เก็บรวบรวมและจัดแสดงตัวอย่างพรรณพืชทั้งแบบแห้งและแบบดอง

1.6 ระยะเวลาและสถานที่ในการดำเนินการ

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินโครงการ วันเริ่มต้นโครงการ 1 ตุลาคม 2561 วันสิ้นสุดโครงการ 30 กันยายน 2562

[illegible]

สถานที่ดำเนินการ

ห้องศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์ บริเวณชั้น 1 อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (อาคาร 12) คณะวิทยาศาสตร์

1.7 งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณในการดำเนินงานโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2562 เพื่อใช้ในการปรับปรุงและจัดตั้งห้องศูนย์ข้อมูลทรัพยากร เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผลการดำเนินงานโครงการต่างๆภายใต้อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โดยมีรายละเอียดการใช้งบประมาณ ดังนี้

รายการ	งบประมาณ (บาท)
1. ค่าวัสดุ - ค่าวัสดุที่ใช้ในการเก็บรักษาตัวอย่างพรรณพืช (เช่น ขวดโหลแก้ว แฝงไม้อัดพรรณพืช กระดาษอัดพรรณพืช พลาสติก เชือกมัด น้ำยา/สารเคมี) - ค่าป้ายไวเนล จำนวน 10 ป้าย - ขาตั้งป้าย X Stand จำนวน 10 ชุด - ค่าวัสดุสำนักงาน	120,000 20,000 15,000 100,000
2. ค่าใช้สอย - ค่าจ้างเหมาติดตั้งระบบไฟ (ภายในห้องและภายในตู้แสดงพรรณพืช) - ค่าจ้างเหมารวบรวมและจัดระบบข้อมูล - ค่าจ้างเหมาเก็บตัวอย่างพรรณพืช - ค่าจ้างเหมาทำเอกสารแผ่นพับ	70,000 45,000 50,000 20,000
3. ค่าสาธารณูปโภค -	-
4. อื่นๆ	-
รวม	440,000

หมายเหตุ ถัวเฉลี่ยทุกรายการ

1.8 การติดตามและประเมินผล

การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการฯ ตามตัวชี้วัด มีรายละเอียดดังนี้

1.8.1 มีศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการต่างๆภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) จำนวน 1 ศูนย์

1.8.2 มีแหล่งหรือระบบข้อมูลสารสนเทศสำหรับการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรชีวภาพและกายภาพ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทรัพยากรของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ อพ.สธ. ต่างๆ

1.8.3 มีจำนวนพรรณไม้ที่เก็บรักษาด้วยวิธีต่างๆ ไม่น้อยกว่า 100 ชนิด

1.9 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.9.1 เป็นการสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

1.9.2 ผู้เข้าร่วมอบรมเกิดทักษะในการใช้สื่อสารสนเทศเพื่อการจัดการและการอนุรักษ์พรรณพืช

1.9.3 เป็นแหล่งเรียนรู้ทางด้านอนุกรมวิธานพืช (Plant taxonomy) รวมถึงข้อมูลการใช้ประโยชน์ของพรรณไม้ต่างๆ ต่อผู้ที่สนใจ ทั้งนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

1.9.4 เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรชีวภาพและกายภาพ

1.10 เป้าหมายผลผลิต

การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการฯ ตามตัวชี้วัดตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา สามารถแสดงรายละเอียดตามมิติต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 2 การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการฯ ตามตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมิน ความสำเร็จ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงปริมาณ	- ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ - จำนวนพรรณไม้ที่เก็บรวบรวม - ทั้งแบบแห้งและแบบดอง - สื่อวีดิทัศน์ข้อมูลพรรณไม้	1 ศูนย์ มากกว่า 100 ตัวอย่าง 1 ชนิด
เชิงคุณภาพ	ประโยชน์และคุณค่าต่อสถาบัน	-

	และชุมชนหรือสังคม อื่น/องค์กรอื่น ภายนอกมหาวิทยาลัย - ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจและเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ มีความรัก ความหวงแหนเห็นคุณค่าของพรรณไม้	ร้อยละ 90
เชิงเวลา	ดำเนินงานแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด	ดำเนินการระหว่างเดือน ต.ค. 61 –ก.ย. 62
เชิงต้นทุน	- ความคุ้มค่าของงบประมาณต่อผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดศูนย์ข้อมูลทรัพยากร และข้อมูลพรรณไม้ที่เก็บรวบรวมได้ ในรูปแบบต่างๆ	-

บทที่ 2

วิธีดำเนินโครงการ

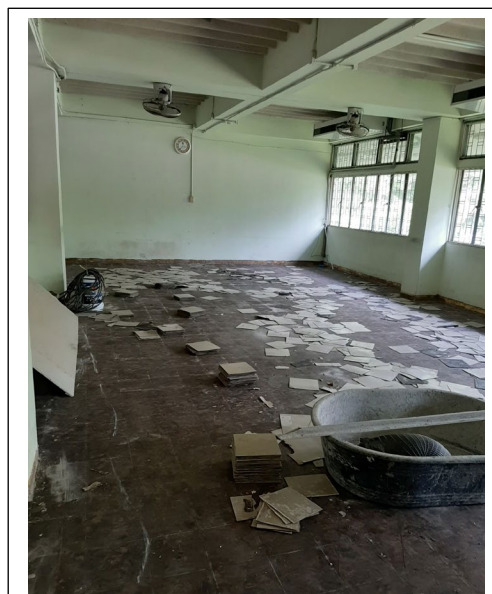
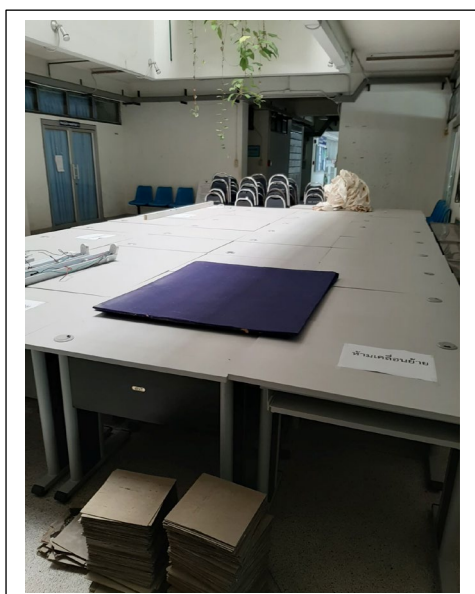
การดำเนินงานการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินงานภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) โดยเฉพาะข้อมูลด้านความหลากหลายของพรรณไม้ต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช รวมทั้งข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นและการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเหมาะสม มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

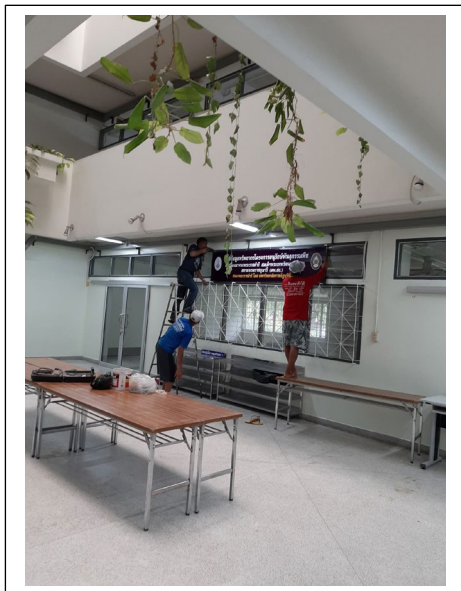
2.1 พื้นที่สำหรับจัดตั้งเป็นศูนย์ข้อมูลฯ

ในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ครั้งนี้ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะทำงานได้ทำการสำรวจพื้นที่และห้องที่เหมาะสมเพื่อที่จะปรับปรุงเป็นศูนย์ข้อมูลฯ โดยคณะทำงานได้ข้อสรุปพื้นที่ที่เหมาะสม คือ บริเวณชั้น 1 อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (อาคาร 12) คณะวิทยาศาสตร์ โดยการปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 1 เพื่อเป็นห้องศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

2.2 วิธีการดำเนินงาน

2.2.1 การจัดเตรียมพื้นที่และห้องสำหรับเป็นศูนย์ข้อมูลฯ

2.2.2 การจัดการข้อมูลทรัพยากรเพื่อจัดเก็บในศูนย์ข้อมูลฯ

- เก็บรวบรวมข้อมูลพรรณไม้ ทั้งแบบแห้ง และการดอง
- จัดเก็บข้อมูลพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในรูปแบบสื่อ วัตถุทัศน์
- พัฒนาเว็บไซต์และระบบฐานข้อมูลพรรณไม้

บทที่ 3

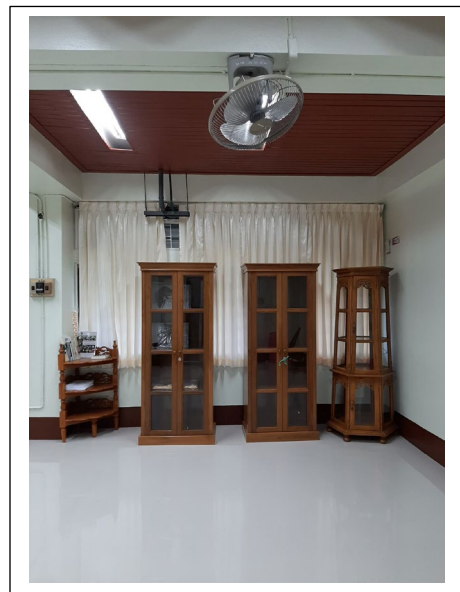
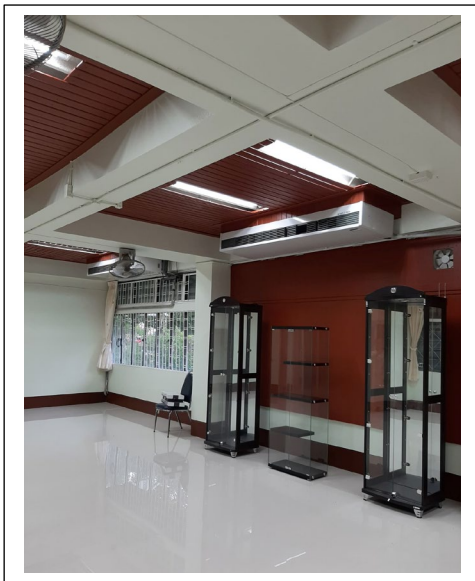
ผลการดำเนินงานโครงการ

การดำเนินการการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินงานภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) โดยการปรับปรุงห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์คณะวิทยาศาสตร์ เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลฯ โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

3.1 การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ

การดำเนินการเพื่อปรับปรุงและจัดตั้งห้องศูนย์ข้อมูลทรัพยากรโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ผลการดำเนินงานคือ ได้ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ที่สมบูรณ์และเหมาะสมเพื่อเก็บรวบรวมผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ข้อมูลความหลากหลายของพรรณไม้ในรูปแบบต่างๆ

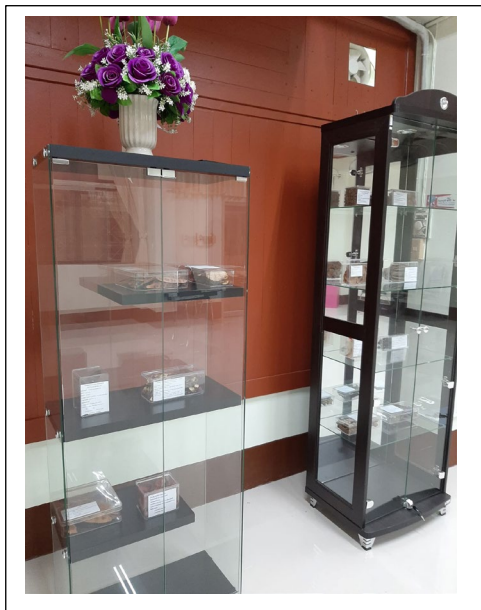
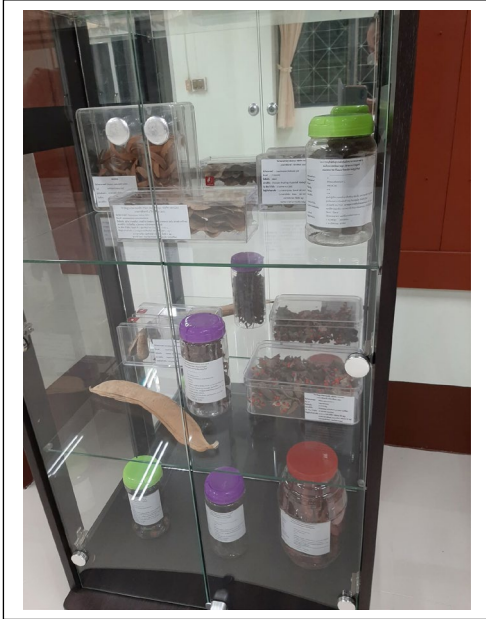

3.2 การจัดเก็บข้อมูลพรรณไม้

การจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลพรรณไม้ในศูนย์ข้อมูลทรัพยากรโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มีการจัดเก็บทั้งในรูปแบบการอัดแห้งและแบบดอง รวมได้มากกว่า 130 ชนิด นอกจากนั้นยังมีการรวบรวมข้อมูลพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์ รวมทั้งพัฒนาเว็บไซต์และระบบฐานข้อมูลพรรณไม้ให้สามารถใช้งานได้สะดวกและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยมีผลการดำเนินงานในด้านการจัดเก็บข้อมูลดังนี้

3.2.1 การจัดเก็บพรรณไม้ทั้งในรูปแบบการอัดแห้งและแบบดองเข้าในชั้นและตู้เก็บตัวอย่าง

3.3 สื่อวีดิทัศน์รวบรวมข้อมูลพรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พรรณไม้ในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ สามารถจัดแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 พืชสมุนไพร มี 18 ชนิด ได้แก่

1. ต้นมะนาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Citrus × aurantiifolia*.

ลักษณะ : ผลมะนาวโดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 4 – 4.5 เซนติเมตร ต้นมะนาวเป็นไม้พุ่มเตี้ย สูงเต็มที่ราว 5 เมตร ก้านมีหนามเล็กน้อย มักมีใบดก ใบยาวเรียวเล็กน้อย คล้ายใบส้ม ส่วนดอกสีขาวอมเหลือง ปกติจะมีดอกผลตลอดทั้งปี

2. ต้นมะกรูด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Citrus hystrix*.

ลักษณะ : เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก เป็นไม้เนื้อแข็ง ลำต้นและกิ่งมีหนามยาวเล็กน้อย ใบเป็นใบประกอบชนิดดรู๊ป มีใบย่อย 1 ใบ เรียงสลับ รูปไข่ คือมีลักษณะคล้ายกับใบไม้ 2 ใบ ต่อกันอยู่ คอดกึ่งที่กลางใบเป็นตอน ๆ มีก้านแผ่อกใหญ่เท่ากับแผ่นใบ ทำให้เห็นใบเป็น 2 ตอน กว้าง 2.5 - 4 เซนติเมตร ยาว 4 - 7 เซนติเมตร ใบสีเขียวแก่พื้นผิวใบเรียบเกลี้ยง เป็นมัน ค่อนข้างหนา มีกลิ่นหอมมากเพราะมีต่อมน้ำมันอยู่ โดยใบด้านบนสีเข้ม ใต้ใบสีอ่อน ดอกออกเป็นกระจุก 3 – 5 ดอก กลีบดอกสีขาว เกสรสีเหลือง ร่วงง่าย มีกลิ่นหอม มีผลสีเขียวเข้มคล้ายมะนาวผิวเปลือกนอกขรุขระ ขั้วหว่านท้ายของผลเป็นจุก ผลมีต่อมน้ำมันกระจายอยู่ที่ผิว (hesperidium) ผลอ่อนมีเป็นสีเขียวแก่ เมื่อผลสุกจะเปลี่ยนเป็นสีเหลืองสด พันธุ์ที่มีผลเล็ก ผิวจะขรุขระน้อยกว่าและไม่มีจุกที่ขั้ว ภายในมีเมล็ดจำนวนมาก ๆ

3. ต้นข่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Alpinia galangal*.

ลักษณะ : ข่าเป็นไม้ล้มลุก สูง 1.5-2 เมตรอยู่เหนือพื้นดิน เหง้ามีข้อและปล้องชัดเจน เนื้อในสีเหลือง และมีกลิ่นหอมเฉพาะ ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปใบหอก รูปวงรีหรือเกือบขอบขนาน กว้าง 7-9 ซม. ยาว 20-40 ซม. ดอก ช่อ ออกที่ยอด ดอกย่อยขนาดเล็ก กลีบดอกสีขาว โคนติดกันเป็นหลอดสั้นๆ ปลายแยกเป็น 3 กลีบ กลีบใหญ่ที่สุดมีริ้วสีแดง ใบประดับรูปไข่ ผล เป็นผลแห้งแตกได้ ทรงกลม

4. ต้นตะไคร้

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cymbopogon citratus*.

ลักษณะ : เป็นพืชล้มลุก ความสูงประมาณ 4-6 ฟุต ใบยาวเรียว ปลายใบมีขนหนาม ลำต้นรวมกันเป็นกอ มีกลิ่นหอม เป็นช่อยาวมีดอกเล็กฝอยเป็นจำนวนมาก ตะไคร้เป็นพืชที่สามารถนำส่วนต้นหัวไปประกอบอาหาร และจัดเป็นพืชสมุนไพร

5. ต้นมะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tamarindus indica*.

ลักษณะ : มะขามเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางจนถึงขนาดใหญ่แตกกิ่งก้านสาขามากไม่มีหนาม เปลือกต้นขรุขระและหนา สีน้ำตาลอ่อน ใบ เป็นใบประกอบ ใบเล็กออกตามกิ่งก้านใบเป็นคู่ ใบย่อยเป็นรูปขอบขนาน ปลายใบและโคนใบมน ประกอบ ด้วยใบย่อย 10-15 คู่ แต่ละใบย่อยมีขนาดเล็ก กว้าง 2-5 มม. ยาว 1-2 ซม. ออกรวมกันเป็นช่อยาว 2-16 ซม. ดอก ออกตามปลายกิ่ง ดอกมีขนาดเล็ก กลีบดอกสีเหลืองและมีจุดประสีแดง/ม่วงแดงอยู่กลางดอก ผลเป็นฝักยาว รูปร่างยาวหรือโค้ง ยาว 3-20 ซม. ฝักอ่อนมีเปลือกสีเขียวอมเทา สีน้ำตาลเกรียม เนื้อในติดกับเปลือก เมื่อแก่ฝักเปลี่ยนเป็นเปลือกแข็งกรอบหักง่าย สีน้ำตาล เนื้อในกลายเป็นสีน้ำตาลหุ้มเมล็ด เนื้อมีรสเปรี้ยว และ/หรือหวาน ซึ่งฝักหนึ่ง ๆ จะมี/หุ้มเมล็ด 3-12 เมล็ด เมล็ดแก่จะแบนเป็นมัน และมีสีน้ำตาล

6. ต้นมะขามป้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Phyllanthus emblica*.

ลักษณะ : เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก-กลาง สูง 8-12 เมตร ลำต้นมักคดงอ เปลือกนอกสีน้ำตาลออบเทา ผิวเรียบหรือค่อนข้างเรียบ เปลือกในสีชมพูสด ใบเดี่ยว มีลักษณะคล้ายใบประกอบคล้ายใบมะขาม รูปขอบขนานติดยาวกลับ กว้าง 0.25-0.5 ซม. ยาว 0.8-12 ซม. สีเขียวอ่อนเรียงชิดกัน ใบสั้นมาก เส้นแขนงใบไม่ชัดเจน

7. ต้นอัญชัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Clitoria ternatea*.

ลักษณะ : อัญชันเป็นไม้เลื้อยเนื้ออ่อน อายุสั้น ใช้อุดเลื้อยพัน ลำต้นมีขนปกคลุม ใบประกอบแบบขนนก เรียงตรงข้ามยาว 6-12 เซนติเมตร มีใบย่อยรูปไข่ 5-7 ใบ กว้าง 2-3 เซนติเมตร ยาว 3-5 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบมน ผิวใบด้านล่างมีขนหนาปกคลุม

8. ตันย่านาง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tiliacora triandra*.

ลักษณะ : เป็นไม้เลื้อยมีเนื้อไม้ในวงศ์ [Menispermaceae](#). เถากลม เหนียว เมื่ออ่อนสีเขียว แก่แล้วเป็นสีเทา ใช้ลำต้นเลื้อยพันต้นอื่น ใบเดี่ยว ดอกช่อแบบแตกแขนง ผิวเกลี้ยงเป็นมันสีเขียว สุกเป็นสีส้มอมแดง เมล็ดแข็งเพียงเมล็ดเดียวสามารถนำมาปลูกได้ อาหารไทยอีสานและ[อาหารลาว](#)ใช้ใบย่านางเป็นส่วนผสมในแกงลาว ใช้ทำเครื่องต้ม ใน[เวียดนาม](#)ใช้ทำเยลลี่

9. ตันรางจืด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Thunbergia laurifolia*.

ลักษณะ : ไม้เลื้อยหรือไม้เถา มีลักษณะเนื้อแข็ง ลำต้นหรือเถานั้นจะกลมเป็นปล้อง มีสีเขียวสดหรือสีเขียวเข้ม ใบ จะมีลักษณะเป็นใบเดี่ยว ลักษณะของใบเป็นรูปหัวใจ ตรงโคนใบจะเว้า ปลายใบจะเรียวแหลม กว้าง 4-7 ซม. ยาว 8-14 ซม. ส่วนดอกจะมีสีม่วงอมฟ้า ใบประดับ สีเขียวประสีน้ำตาลแดง ออกเป็นช่อห้อยลงตามซอกใบ

10. ตันขมิ้นชัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Curcuma longa*.

ลักษณะ : ขมิ้นชันเป็นไม้ล้มลุก อายุหลายปี สูง 30-95 ซม. เหง้าใต้ดินรูปไข่ อ้วนสั้น มีแขนงรูปทรงกระบอกแตกออกด้านข้าง 2 ด้าน ตรงกันข้าม เนื้อในเหง้าสีเหลืองส้มหรือสีเหลืองจำปาปนสีแดง มีกลิ่นฉุน ใบเดี่ยว กลางใบสีแดงคล้ำ แทงออกมาเหง้าเรียงเป็นวงซ้อนทับกันรูปใบหอก กว้าง 12-15 ซม. ยาว 30-40 ซม. ดอกช่อแทงออกจากเหง้า แทรกขึ้นมาระหว่างก้านใบ รูปทรงกระบอก กลีบดอกสีเหลืองอ่อน ใบประดับสีเขียวอ่อนหรือสีนวล บานครั้งละ 3-4 ดอก ผล รูปกลมมี 3 พู

11. ตันเตยหอม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pandanus amaryllifolius*.

ลักษณะ : เป็นไม้ยืนต้นพุ่มเล็ก ขึ้นเป็นกอ ลำต้นอยู่ใต้ดิน ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับเวียนเป็นเกลียว ขึ้นไปจนถึงยอด ใบเป็นทางยาว สีเข้ม ค่อนข้างแข็ง เป็นมันเผือก ขอบใบเรียบ ในใบมีกลิ่นหอมจากน้ำมันหอมระเหย Fragrant Screw Pine สีเขียวจากใบเป็นสีของ[คลอโรฟิลล์](#) ใช้แต่งสีขนมได้

12. ตันว่านหางจระเข้

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Aloe vera*.

ลักษณะ : ว่านหางจระเข้เป็นพืชชนิดหนึ่งที่**พืชชอบน้ำ** ลำต้นสั้นหรือไม่มีลำต้นสูง 10- 100 ซม. (24-39 นิ้ว) กระจายพันธุ์โดยตะเกียง ใบหนาอ้วนมีสีเขียวถึงเทา-เขียว บางสายพันธุ์มีจุดสีขาวบนและล่างของโคนใบ ขอบใบเป็นหยักและมีฟันเล็กๆสีขาว ออก**ดอก**ในฤดูร้อนบนช่อเชิงลด สูงได้ถึง 90 ซม. (35 นิ้ว) ดอกเป็นดอกห้อย วงกลีบดอกสีเหลืองรูปหลอด ยาว 2-3 ซม. (0.8-1.2 นิ้ว) ว่านหางจระเข้ก็เหมือนพืชชนิดอื่นในสกุลที่สร้างอาร์บัสคูลาร์ไมคอร์ไรซา (*Arbuscular mycorrhiza*.) ขึ้น ซึ่งเป็นสมชีพที่ทำให้พืชดูดซึมสารอาหารและ**แร่ธาตุ**ในดินได้ดีขึ้น

13. ต้นชะพลู

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Piper sarmentosum*.

ลักษณะ : ใบมีลักษณะคล้ายรูปหัวใจรูปทรงคล้ายกับใบพลู แต่มีขนาดใบเล็กกว่า มีสีเขียวเข้มเป็นใบเดี่ยว รสชาติเผ็ดอ่อน ๆ ดอกออกบริเวณปลายยอด มีสีขาวอัดแน่นกันเป็นทรงกระบอกขนาดเล็ก

14. ต้นเสลดพังพอน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Barleria lupulina*.

ลักษณะ : เป็นไม้พุ่ม สีเขียวน้ำตาล สูงเต็มที่ประมาณ 2 เมตร ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามกันเป็นคู่ๆ ใบมีลักษณะเรียวแคบ ผิวใบเกลี้ยง เส้นกลางใบมีสีแดง โคนก้านใบมีหนามสีม่วง ดอกช่อสีส้มเหลือง มีกลีบดอก 5 กลีบ ใบใช้พอก**ฝี** แก้พิษแมลงสัตว์กัดต่อย แก้ไข้บวม ทั้งต้นใช้แก้ปวดฟัน

15. ต้นฟ้าทะลายโจร

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Andrographis paniculata*.

ลักษณะ : ฟ้าทะลายโจรเป็น**พืชล้มลุก**มีความสูงประมาณ 30 - 70 เซนติเมตร หรือประมาณ 1-2 คอก^[4] ลำต้นเป็นเหลี่ยมสีม่วง <ป่าน> ใบเป็นใบเดี่ยวรูปร่างเรียวยาวสีเขียวเข้มเป็นมัน ปลายแหลม กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร ดอกช่อออกที่ปลายกิ่งและซอกใบ มีดอกย่อยขนาดเล็กสีขาว ด้านในสีม่วง โคนกลีบติดกัน กลีบดอกด้านบนมี 3 หยักด้านล่างมี 2 หยัก ผลเป็นฝักเมื่อผลแก่จะมีสีน้ำตาล ภายในมีเมล็ดสีน้ำตาลอ่อนจำนวนมาก มีสรรพคุณ แก้ไข้

16. ต้นมะเฟือง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Averrhoa carambola*.

ลักษณะ : มะเฟืองเป็น ไม้ผลยืนต้นขนาดกลาง ลักษณะเป็นทรงพุ่ม ซึ่งมีทั้งลักษณะตั้งตรง และกิ่งเลื้อย ลำต้นและกิ่งเป็นไม้เนื้ออ่อน แกนกลางมีไส้คล้ายฟองน้ำมีสีแดงอ่อน ใบประกอบสีเขียว ประกอบด้วยใบย่อย 5-11 ใบ ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง และตาข้างตามกิ่งและลำต้น มีดอกสีชมพูอ่อนไปจนถึงเกือบแดง ผลมีก้นแหลมเป็นเหลี่ยมมีร่องลักษณะเป็นพูประมาณ 4-6 พู ใช้แกั**ร้อนใน**

17. ต้นมะหาด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Artocarpus lacucha*.

ลักษณะ : มะหาดเป็นยืนต้นขนาดกลางถึงใหญ่ ลำต้นตั้งตรง ความสูง 15-20 เมตร เปลือกสีน้ำตาลไหม้เป็นลายแตกละเอียด มีส่วนยอดเป็นพุ่มหนาและทึบ ใบเป็นใบเดี่ยว ขนาดวงรีจนถึงรูปไข่ กว้าง 5-20 เซนติเมตร ยาว 10-30 เซนติเมตร ที่ขอบใบมีริ้วขึ้นโดยรอบ มีขนขึ้นทั้ง 2 ด้านของใบ ดอกจะออกในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน และกลายเป็นผลในเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ลักษณะดอกจะมีสีขาวอมเหลืองมีขนาดเล็ก ผลเป็นผลรวมมีสีเขียว เมื่อสุกจะมีสีเหลือง รัศมีจากจุดศูนย์กลางยาว 2.5-5 เซนติเมตร รูปร่างกลมแป้นใหญ่ มีทรงบัวเบี้ยเป็นบางลูก เปลือกนอกผิวขรุขระ เนื้อผลค่อนข้างนุ่ม แต่ละผลย่อยมีเมล็ด 1 เมล็ด รูปทรงรี

18. ต้นน้อยหน่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Annona squamosa*.

ลักษณะ : น้อยหน่าเป็นไม้ยืนต้น สูง 3-5 เมตร ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 3-6 เซนติเมตร ยาว 7-13 เซนติเมตร ดอกเดี่ยว ออกที่ซอกใบ ห้อยลง กลีบดอกสีเหลืองแกมเขียว 6 กลีบ เรียง 2 ชั้น ชั้นละ 3 กลีบ หนาอวบน้ำ มีเกสรตัวผู้และรังไข่จำนวนมาก ผลเป็นผลกลุ่ม ค่อนข้างกลม เมล็ดสีดำ มีจำนวนมาก

กลุ่มที่ 2 ไม้เศรษฐกิจและไม้ผล มี 8 ชนิด ได้แก่

1. ต้นทุเรียน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Durio*.

ลักษณะ : เป็นไม้ผลยืนต้นไม่ผลัดใบ ลำต้นตรง สูง 25-50 เมตรขึ้นกับชนิด แตกกิ่งเป็นมุมแหลม ปลายกิ่งตั้งกระจายกิ่งกลางลำต้นขึ้นไป เปลือกชั้นนอกของลำต้นสีเทาแก่ ผิวขรุขระหลุดลอกออกเป็นสะเก็ด ไม่มียาง ใบเป็นใบเดี่ยว เกิดกระจายทั่วกิ่ง เกิดเป็นคู่อยู่ตรงกันข้ามระนาบเดียวกัน ก้านใบกลมยาว 2-4 ซม. แผ่นใบรูปไข่แกมขอบขนานปลายใบใบเรียวแหลม ยาว 10-18 ซม. ผิวใบเรียบลื่น มีไขนวล ใบด้านบนมีสีเขียว ท้องใบมีสีน้ำตาลเส้นใบด้านล่างนูนเด่น ขอบใบเรียบ ดอกเป็นดอกช่อ มี 3-30 ช่อบนกิ่งเดียวกัน เกิดตามลำต้น และกิ่งก้านยาว 1-2 ซม. ลักษณะดอกสมบูรณ์เพศ มีกลีบเลี้ยงและมีกลีบดอก 5 กลีบ (บางครั้งอาจมี 4 หรือ 6 กลีบ) มีสีขาวหอม ลักษณะดอกคล้ายระฆัง มีช่วงเวลาออกดอก 1-2 ครั้งต่อปี ช่วงเวลาออกดอกขึ้นกับชนิด สายพันธุ์ และสถานที่ปลูกเลี้ยง โดยทั่วไปทุเรียนจะให้ผลเมื่อมีอายุ 4-5 ปี โดยจะออกตามกิ่งและสุกหลังจากผสมเกสรไปแล้ว 3

เดือน ผลเป็นผลสดชนิดผลเดี่ยว อายาวมากกว่า 30 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางอายาวกว่า 15 ซม. มีน้ำหนัก 1-3 กก. เป็นรูปรีถึงกลม เปลือกทุเรียนมีหนามแหลมเมื่อแก่ผลมีสีเขียว เมื่อสุกมีสีน้ำตาลอ่อน แตกตามแต่ละส่วนของผลเรียกเป็นพู เนื้อในมีตั้งแต่สีเหลืองอ่อนถึงแดง ขึ้นกับชนิด เนื้อในจะนิ่ม กิ่งอ่อนกิ่งแข็ง มีรสหวาน **เมล็ด**มีเยื่อหุ้ม กลมรี เปลือกหุ้มสีน้ำตาลผิวเรียบ เนื้อในเมล็ดสีขาวรสชาติฝาด

2. ต้นฝรั่ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Psidium guajava*.

ลักษณะ : ฝรั่งเป็นไม้ยืนต้น สูง 3-10 เมตร ต้นเกลี้ยงมัน เปลือกต้นเรียบ ใบเดี่ยว กิ่งอ่อนเป็นสีเหลี่ยม ยอดอ่อนมีขนสั้น ๆ ใบเดี่ยว เรียงตรงข้าม รูปวงรีแกมขอบขนาน กว้าง 3-8 ซม. ยาว 6-14 ซม. ดอก เดี่ยวหรือช่อ 2-3 ดอก ออกที่ซอกใบ กลีบดอกสีขาว ร่วงง่าย มีเกสรตัวผู้จำนวนมาก ผลเป็นผลสด ผลดิบสีเขียว กินได้ เมื่อสุกเป็นสีเหลือง

3. ต้นขนุน

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Artocarpus heterophyllus*.

ลักษณะ : เป็นไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ อยู่ในวงศ์เดียวกับ**สาเก** สูง 15-30 เมตร ลำต้นและกิ่งเมื่อมีบาดแผลจะมีน้ำยางสีขาวข้นคล้ายน้ำมันไหล ใบเดี่ยว เรียงสลับ แผ่นใบรูปรี ขนาดกว้าง 5-8 เซนติเมตร ยาว 10-15 เซนติเมตร ปลายใบหู่ถึงแหลม โคนใบมน ผิวในด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เนื้อใบหนา ดอกเป็นช่อแบบช่อเชิงลดแยกเพศอยู่รวมกัน เป็นช่อสีเขียว อัดกันแน่น แยกเพศ แต่อยู่บนต้นเดียวกัน ช่อดอกตัวผู้ออกตามปลายกิ่งหรือซอกใบ เป็นแท่งยาว ช่อดอกตัวเมียเป็นแท่งกลมยาว ออกตามลำต้นหรือกิ่งใหญ่ เมื่อติดผล ดอกทั้งช่อจะเจริญร่วมกันเป็นผลรวมมีขนาดใหญ่ โดย 1 ดอก กลายเป็น 1 ยวง ในผล ผลดิบเปลือกสีเขียว หนามหู่ ถ้ากรีดเปลือกจะมียางเหนียว เมื่อแก่ เปลือกสีน้ำตาลอ่อนอมเหลือง หนามจะป้านขึ้น ภายในผลมีซังขนุนหุ้มยางสีเหลืองไว้ เมล็ดอยู่ในยาง

4. ต้นมะม่วง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Mangifera indica*.

ลักษณะ : เขียวสววย เป็นพันธุ์พื้นเมืองของนครปฐม ผลยาว ด้านหลังผลโค้งนูนออก ปลายแหลม ผิวเรียบ สีเขียวเข้ม เปลือกหนา เหนียว ผลแก่รสมัน

5. ต้นละมุด

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Manilkara zapota*.

ลักษณะ : เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง เป็นพุ่มทึบ กิ่งก้าน แตกออกรอบลำต้นเป็นชั้น ๆ ใบเดี่ยว ท้องใบ มีสีน้ำตาลอมเขียว มักออกเป็นกระจุก ตามปลายกิ่ง ดอกเดี่ยว ออกตามง่ามกิ่ง กลีบรองดอกเรียงกัน เป็น 2 ชั้น กลีบดอกเชื่อมกันและยกตั้งขึ้น มี 6 กลีบ มีสีเหลืองนวล ผลรูปไข่ หรือรูปปลายข้างหนึ่ง แแหลมเล็กน้อย มีสีน้ำตาล ผลยังไม่สุกมียางสีขาว รสฝาด แข็ง เมื่อสุกจะนิ่ม หวาน ไม่มียาง มีเมล็ดรูป ยาว รี ผิวสีดำฝังอยู่ในเนื้อ ผลละ 2-6 เมล็ด

6. ต้นมะไฟ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Baccaurea ramiflora*.

ลักษณะ : เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ใบเดี่ยว รูปไข่ ดอกเป็นช่อสีชมพูอ่อนหรืออมเหลือง มีกลิ่นหอม อ่อน ผลออกเป็นช่อ ผลอ่อนมีขนคล้าย กำมะหยี่ พอแก่ผิวเกลี้ยง เปลือกสีเหลือง เนื้อสีขาวขุ่นหรือ ขาวใสอมชมพู ใช้ขับและละลายเสมหะ เปลือกต้มแก้โรคผิวหนัง

7. ต้นชมพู่มะเหมี่ยว

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Syzygium malaccense*.

ลักษณะ : ลำต้นตรง ใบเดี่ยว ออกตรงข้าม ใบหนาและเหนียว เมื่ออ่อนเป็นสีแดง ก้านใบยาว ดอก ดอกเฉพาะกิ่งที่ไม่มีใบ ดอกสีแดง กลีบเลี้ยงเป็นหลอดบวมพอง เกสรตัวผู้สีแดงจำนวนมาก ผลสดมี เนื้อหลายเมล็ด ผลคล้ายลูกแพร์ มีกลีบเลี้ยงติดที่ปลายผล ผลสีแดงเข้มหรือเหลืองอมม่วงหรือขาวอม เหลือง เนื้อฉ่ำน้ำ สีขาว มีกลิ่นหอม เมล็ดกลม สีน้ำตาล

8. ต้นมะม่วงหาวมะนาวโห่

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Carissa carandas* L.

ลักษณะ : เป็นไม้พุ่มยืนต้นขนาดย่อม สูง 2-3 เมตร ตามกิ่งก้านมีหนามค่อนข้างยาวและแหลม ลักษณะใบ เป็นใบเดี่ยวรูปไข่รี ปลายและโคนมน ขอบเรียบ ดอกมีขนาดเล็กมีสีขาวเป็นช่อ หอมกลีบ ดอกเป็นรูปหอก ผลขนาดเท่าหัวแม่มือ เป็นพวงสีแดงสดแก่สีดำรับประทานได้

กลุ่มที่ 3 ไม้ดั้งเดิมจังหวัดบุรีรัมย์และไม้ประจำมหาวิทยาลัย มี 4 ชนิด ได้แก่

1. ต้นแปะ

ต้นแปะ : ต้นไม้ประจำเมืองบุรีรัมย์

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Vitex quinata will.*

ลักษณะ : ต้นแปะเป็นไม้เนื้อแข็งทรงพุ่ม ลำต้นตั้งตรงรูปทรงลำต้นมีลักษณะเป็นลอนๆ ผิวเปลือก มีสี ขาวนวลหรือสีน้ำตาลอ่อนเมื่อโตเต็มที่วัดขนาดเส้นรอบบริเวณโคนต้นจะได้ความยาวประมาณ 3-4 เมตรและมีความสูงประมาณ 30-40 เมตรลักษณะของใบจะมีก้านใบ และที่ปลายก้านใบมีใบแยก ออกเป็น 3 ใบ โดยใบที่อยู่ตรงกลางจะมีขนาดใหญ่กว่า อีก 2 ใบที่ขนานอยู่ทั้งสองข้าง โดยใบทั้งสาม จะมีลักษณะคล้ายใบหอกก็ขอบใบหยักๆ คล้ายฟันเลื่อยมีดอกและผลกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ประมาณ 1.5 เซนติเมตร

2. ต้นฝ้ายคำ

สุพรรณิการ์ (ฝ้ายคำ) : ดอกไม้เคียงคู่ปราสาทหินเขาพนมรุ้ง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Religiosum Alston*.

ลักษณะ : ไม้ต้นผลัดใบ สูง 5 -10 เมตร เปลือกต้นสีน้ำตาลเทา ใบเดี่ยวออกเวียนสลับ รูปไข่มี 5 แฉก ปลายแฉกแหลม โคนเว้า ขอบเป็นคลื่น ดอกสีเหลือง ออกเป็นช่อที่ปลายกิ่งทยอยบาน เมื่อบานเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 -8 เซนติเมตร ผลรูปไข่กลับ กว้าง 2.5 - 3 เซนติเมตร ยาว 5 -7 เซนติเมตร แตกออกเป็น 3 -5 ซีก เมื่อแห้งเมล็ดสีน้ำตาล มีปีกคล้ายปูฝ้ายหุ้ม นิเวศวิทยา ถิ่นกำเนิดอเมริกากลางและอเมริกาใต้ มีทั้งชนิดดอกซ้อนและดอกไม่ซ้อนออกดอก ธันวาคม- กุมภาพันธ์ ก่อนออกดอกทั้งใบขยายพันธุ์โดยเมล็ด และปักชำ ประโยชน์ปลูกเป็นไม้ประดับ ในบุรีรัมย์พบมากที่เขาพนมรุ้ง ซึ่งในช่วงเดือนธันวาคม - กุมภาพันธ์ จะออกดอกสีเหลืองอร่ามสวยงามทั่วทั้งเขา และเพิ่มเสน่ห์ให้ปราสาทในช่วงฤดูแล้งทุกปี

3. ต้นพุดน้ำบุษย์

พุดน้ำบุษย์ : ต้นไม้ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Gardenia carinata Wallich*.

ลักษณะ : เป็นไม้พุ่มต้นเล็กหรือพุ่มเตี้ยสูงประมาณ 2 - 3 เมตร ทรงพุ่มแน่น แตกกิ่งต่ำเป็นสาขา

จำนวนมากตามข้อของลำต้น ลำต้นแก่สีน้ำตาล กิ่งอ่อนเป็นสีเขียว ประโยชน์มีความสวยงามเหมาะปลูกเป็นไม้ประดับบ้านเรือน หรืออาคาร

4. ต้นคูณ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cassia fistula*.

ลักษณะ : ราชพฤกษ์เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีความสูง 10-20 เมตร ดอกขึ้นเป็นช่อยาว 20-40 เซนติเมตร แต่ละดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 4-7 เซนติเมตร มีกลีบดอกสีเหลืองขนาดเท่ากัน 5 กลีบ ผลยาว 30-62 เซนติเมตร และกว้าง 1.5-2.5 เซนติเมตร มีกลิ่นฉุน และมีเมล็ดที่มีพิษเป็นจำนวนมาก

กลุ่มที่ 4 ไม้ดอกไม้ประดับ มี 24 ชนิด ได้แก่

1. บัวหลวง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Nelumbo nucifera*.

ลักษณะ : ดอกขนาดใหญ่ ดอกตูมเป็นรูปไข่ ปลายเรียวสีชมพู กลีบดอกชั้นนอกมี 4-5 กลีบ รูปไข่มีขนาดเล็ดเรียงตัวกัน 2 ชั้น ส่วนกลางของกลีบมีรูปร่างโค้งป่อง ตรงกลางสีชมพูอมเขียว ส่วนกลีบดอกชั้นกลางและชั้นในสีชมพูเข้ม โคนกลีบดอกสีขาวนวล มีประมาณ 13-14 กลีบ เรียงตัวเป็นชั้นประมาณ 3 ชั้น อยู่โดยรอบฐานดอก กลีบชั้นนอกและชั้นในมีสีและรูปร่างคล้ายชั้นกลางแต่เล็กกว่ากลีบในชั้นกลาง

2. บัวแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Nymphaea lotus*.

ลักษณะ : ป็นพืชน้ำชนิดหนึ่ง มีลำต้นใต้ดินเป็นหัว หรือเหง้า ลักษณะคล้ายหัวเผือก ใบเดี่ยวแตกจากเหง้า ก้านใบยาว อ่อน ส่องใบขึ้นมัลลอยบนผิวน้ำ แผ่นใบค่อนข้างกลม ผิวใบด้านบนเรียบเป็นมัน ด้านล่างมีขนละเอียด ดอกเป็นดอกเดี่ยว ก้านดอกเหมือนก้านใบ ภายในมียางใสและท่อนอากาศมาก ผลเรียกโตนดบัว รับประทานได้ มีแป้งมาก ก้านดอกเรียกสายบัว รับประทานได้

3. ประยูรปุ่น

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cycas revoluta* Thunb.

ลักษณะ : ต้น คล้ายปาล์ม สูง 2-4 ม. ลำต้นตรง แตกกิ่งก้านสาขา ได้ในสภาพท้องถิ่นกำเนิด มีรากสะสมอาหารอ้วน ใบ ใบโค้งเป็นทางยาวแบบขนนก และมีใบย่อยออกจากสองข้างเป็นจำนวนมาก และโค้งลง ใบย่อยแคบแข็ง ปลายแหลม สีเขียวเข้มเป็นมัน ขอบใบมีขนเข้าหากกลางใบ ดอก แยกเพศคนละต้น จึงมีต้นตัวผู้ ตัวเมีย ไม่มีการติดผล

4. เคราฤๅษี

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tillandsia usneoides*.

ลักษณะ : ป็นพืชในวงศ์สับปะรดที่ไม่มีราก ต้นห้อยย้อยลงมาจากคาคบไม้เป็นสายยาว พบน้อยที่มีรากเส้นเล็ก ๆ งอกออกมา ดอกกลิ่นหอมอ่อน ๆ ดูดน้ำโดยทางใบสีเทาเงิน เนื่องจากมีไตรโคมสีเงินบนใบ ช่วยให้ดูดน้ำจากอากาศที่ชุ่มชื้นได้ดี จะมีเฉพาะรากแรกเกิดที่ยึดเกาะกับวัสดุที่อาศัย จากนั้นจะไม่แตกรากอีก

5. เล็บมือนาง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Combretum indicum*.

ลักษณะ : เล็บมีอนางเป็นพืชไม้เลื้อย เถาแก่เป็นไม้เนื้อแข็ง ใบเดี่ยวรูปรีหรือรูปไข่ปลายแหลม โคนใบมน ขอบใบเรียบ ดอกมีลักษณะเป็นหลอดยาวประมาณ 4 นิ้ว ตรงปลายดอกจะแยกออกเป็น 5 กลีบ ดอกมีสีแดงอมขาว หรือสีชมพู หลอดของดอกจะโค้งเล็กน้อย และจะมีเกสรยาว ๆ ยื่นออกมาจากกลางดอก 5 อัน เป็นข้อสีขาว แล้วค่อยเปลี่ยนเป็นสีชมพู มีกลิ่นหอม ผลสีน้ำตาลแดงเป็นมัน มี 5 พู

6. สับปะรดสี

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Aechmea fasciata*.

ลักษณะ : เป็นพันธุ์ไม้ประดับที่มีใบเป็นกลีบแข็งๆ แผ่ออกไปรอบ ๆ ข้างบนใบมีลวดลายและสีเส้นที่สวยงามแตกต่างกันออกไปแล้วแต่ชนิดพันธุ์ เป็นไม้ที่เจริญเติบโตช้า ดูแลง่าย สามารถทนแล้งได้ดี มีช่อดอกยาวสูง สีสันดอก กลีบเลี้ยง และใบที่ดูฉูดฉาดคงอยู่นานหลายสัปดาห์หรืออยู่ได้หลายเดือน และจะออกต้นเล็ก ๆ ออกมารอบ ๆ ต้นสามารถตัดแยกไปปลูกเป็นต้นใหม่ได้ สับปะรดสีสามารถทนทานอยู่ได้ทั้งในที่ที่มีแสงมากและแสงน้อย แต่ถ้าได้รับแสงมากจะทำให้ใบมีสีเส้นสวยงามน่ามองยิ่งขึ้น

7. ต้นขิงแดง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Alpinia purpurata*.

ลักษณะ : ส่วนที่เป็นมีสีสดใสเป็นกาบหุ้มช่อดอก ส่วนดอกจริงมีขนาดเล็กอยู่ข้างบน

8. ต้นหูกะจหรือแผ่บาร์มี

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Terminalia ivorensis*.

ลักษณะ : เป็นไม้ที่มีทรงพุ่มสวยงามแตกกิ่งเป็นชั้น ๆ แต่ละชั้นห่างกันประมาณ 50-100 ซม. แม้หูกะจจะเป็นไม้ผลัดใบแต่จะผลัดใบน้อยกว่าหูกวาง โดยปกติเป็นไม้ที่ชอบน้ำเมื่อนำไปปลูกในกระถางหรือลงดินแล้วรดน้ำให้ชุ่ม และสม่ำเสมอใบแทบจะไม่ร่วงเลย และที่ตั้งชื่อว่า หูกะจเป็นเพราะลักษณะใบคล้ายกับหูกวาง แต่ใบหูกะจจะมีขนาดเล็กกว่า สำหรับดอกมีสีขาวคล้ายดอกกระถินณรงค์ เมล็ดหูกะจจะคล้ายกับเมล็ดพุทรา และ ปัจจุบันการขยายพันธุ์ต้นหูกะจนิยมใช้วิธีเพาะเมล็ดเนื่องจากเจริญเติบโตได้เร็ว และได้ทรงพุ่มที่สวยงาม

9. ต้นอินทนิล

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Lagerstroemia speciosa*.

ลักษณะ : ใบ เป็นใบเดี่ยว (Simple leaf) ออกตรงข้าม (Opposite) หรือเยื้องกันเล็กน้อย (Sub-opposit) ทรงใบรูปขอบขนาน (Oblong) หรือรูปขอบขนานแกมรูปหอก (Lanceolate) กว้าง 5 - 10 ซม. ยาว 11 - 26 ซม. เนื้อใบค่อนข้างหนา เกลี้ยง เป็นมันทั้งสองด้าน โคนใบมนหรือเบี้ยวเยื้องกัน เล็กน้อย ปลายใบเรียวและเป็นติ่งแหลม เส้นแขนงใบมี 9 - 17 คู่ เส้นโค้งอ่อนและจะจรดกับเส้นถัดไปบริเวณใกล้ ขอบใบ เส้นใบย่อยเห็นไม่เด่นชัดนัก ขอบใบเรียบหรือเป็นคลื่นบ้างเล็กน้อย ก้านใบ

ยาวประมาณ 1 ซม. เกสรไม่มีขน ดอกเป็นชนิดดอกช่อ (Inflorescence flower) แบบ Panicle ออกรวมกันเป็นช่อโต ยาวถึง 30 ซม. ตามปลายกิ่งหรือตามง่ามใบใกล้ ๆ ปลายกิ่ง มีสี ต่าง ๆ กันเช่น สีม่วงสด ม่วงอมชมพูหรือชมพูล้วน ๆ ตรงส่วนบนสุดของดอกตูมจะมีตุ่มกลมเล็ก ๆ ติดอยู่ตรงกลาง ผิวนอกของกลีบฐานดอกซึ่งติดกันเป็นรูปถ้วยหรือรูป กรวยหงายจะมีสันนูนตามยาวปรากฏชัด มีขน สั้นปกคลุมประปราย กลีบดอกบาง รูปช้อนที่มีโคนกลีบเป็นก้านเรียว ผิวกลีบเป็นคลื่นเล็กน้อย เมื่อบานเต็มที่จะมีรัศมีกว้างถึง 5 ซม. เกสรผู้มีขนาดเดียวยาวไล่เรียงกัน รังไข่กลม เกสร

10. ต้นโมก

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Wrightia religiosa*.

ลักษณะ : โมกเป็นพรรณไม้ยืนต้นขนาดกลาง ลำต้นมีความสูงประมาณ 5-12 เมตร ผิวเปลือกสีน้ำตาลดำ ลำต้นกลมเรียบมีจุดเล็ก ๆ สีขาวประทั่วต้น แตกกิ่งก้านสาขาทอดรอบลำต้นไม่เป็นระเบียบใบเป็นใบเดี่ยวออกเรียงกันเป็นคู่ตามก้านใบลักษณะใบ เป็นรูปไข่ รี ปลายใบมนแหลม โคนใบแหลม ขอบใบเรียบ เนื้อใบบางสีเขียว ขนาดใบกว้างประมาณ 2 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3-5 เซนติเมตร ออกดอกเป็นช่อสั้น ๆ อยู่ตามปลายกิ่ง ช่อหนึ่งมีดอก 4-8 ดอก ลักษณะดอกจะคว่ำหน้าลงสู่พื้นดินมี กลีบดอก 5 กลีบ มีสีขาวกลิ่นหอม ดอกบานเต็มที่ขนาดประมาณ 2 เซนติเมตร ผลเป็นฝักรูปทรงกระบอกจะออกมาเป็นคู่ ลักษณะโค้งงอเข้าหากัน ภายในมีขี้เรียงอยู่จำนวนมาก ขนาดความยาวของฝักประมาณ 10-15 เซนติเมตร

11. ต้นกล้วยไม้

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Orchidaceae*.

ลักษณะ :

ต้น ลำต้นของกล้วยไม้ไม่มีแก่นและเปลือก เนื้อในเสมอกัน ลำต้นมี 2 ลักษณะ คือ ลำต้นแท้ มีข้อและปล้องเหมือนพืชใบเลี้ยงเดี่ยวทั่วไป มีการเจริญเติบโตทางยอด ลำต้นเทียมหรือลำลูกกล้วยไว้สะสมอาหาร มีลำต้นเป็นเหง้า มีข้อและปล้องถี่ เจริญในแนวนอนไปตามผิวของเครื่องปลูก รากกลมอวบเป็นเส้นเล็กแข็งหรือแบนราบ มีทั้งรากดิน รากกิ่งดิน รากกิ่งอากาศ และรากอากาศ

ใบ เป็นใบเลี้ยงเดี่ยวมีลักษณะต่างกันไป เช่น รูปแถบ รูปกลมยาว หรือลดรูปเป็นเพียงเกล็ด แผ่นใบบางคล้ายใบหอก หนาอวบน้ำ หรือเป็นแท่งกลม ส่วนมากแล้วไม่มีส่วนที่เป็นก้านใบชัดเจน สีของใบเป็นสีเขียวสด บางชนิดเป็นสีม่วงคล้ำ บางชนิดก็มีลวดลาย

ดอก ออกที่ปลายลำต้น ขอบใบหรือข้างลำต้น ดอกเป็นดอกเดี่ยวหรือเป็นช่อ แต่ละดอกมีกลีบเลี้ยง 3 กลีบเรียงสลับกันกับกลีบดอก 3 กลีบ กลีบดอกอันล่างมีลักษณะต่างออกไปเรียกว่ากลีบปากหรือกลีบกระเปาะไว้สำหรับ ล่อแมลง ก้านเกสรตัวเมียและยอดเกสรตัวเมียเชื่อมติดกันกับเกสรตัวผู้เป็นเส้น เกสรอยู่กลางดอก เกสรตัวผู้อยู่รวมกันเป็นก้อนเป็นกลุ่มเรณู แต่ละอับเรณูมีฝัก 2, 4 หรือ 8 ก้อนแล้วแต่ชนิดกล้วยไม้ ยอดเกสรตัวเมียอยู่ใต้อับเรณู มีลักษณะเป็นเมือกเหนียว รังไข่อยู่ตรงส่วนของก้านดอก เมื่อได้รับการผสมจะเจริญไปเป็นเมล็ดต่อไป

ฝัก/ผล ฝัก กล้วยไม้ ภายในฝักมีเมล็ด กล้วยไม้มีอายุตั้งแต่ผสมเกสรไปจนถึงฝักแก่จะแตกต่างกันไปตามชนิดของกล้วยไม้ ร่วมกับสภาพสิ่งแวดล้อมและความสมบูรณ์ขององค์ประกอบในการเจริญงอกงามด้วย กล้วยไม้บางชนิดอาจจะฝักแก่ได้ในระยะเวลาเพียงเดือนกว่าเท่านั้น แต่มีกล้วยไม้บางชนิดซึ่งมีฝักอยู่กับต้นถึงปีครึ่งถึงจะแก่ ฝักกล้วยไม้ในประเภทไม้แตกกอ มักจะติดอยู่กับก้านในลักษณะตั้งเอาปลายชี้ขึ้น แต่ฝักกล้วยไม้ประเภท แตกกอ มักจะห้อยปลายลงเป็นส่วนมาก เช่น ฝักของกล้วยไม้สกุลหวาย เป็นต้น แต่ละฝักมีเมล็ดเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่ 1,600 – 4,000,000 เมล็ด

12. ต้นเฟิร์นข้าหลวง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Asplenium nidus* L.

ลักษณะ : ป็นลักษณะของใบของเฟิร์นข้าหลวง จะมีสีเขียวอ่อน ขอบใบหยักเป็นคลื่น ก้านใบจะมีสีน้ำตาลเข้ม การเรียงตัวของใบจะเรียงตัวแบบเกลียวคล้ายดอกกุหลาบ ใบที่เกิดใหม่จะอ่อนและเปราะหักได้ง่ายแต่พอเจริญเติบโตเต็มที่แล้วจะมีความเหนียวและหนามาก เมื่อนำมาปลูกภายในอาคารบ้านเรือนจะต้องคอยทำความสะอาดเช็ดถูสิ่งสกปรกและฝุ่นละอองออกจากใบบ้าง เดือนละครั้งก็ยั้งดี เฟิร์นข้าหลวงเป็นพืชที่ชอบความชื้นสูงถ้าอากาศแห้งแล้งควรฉีดสเปรย์ให้ใบของมันอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งเพราะการฉีดละอองน้ำจะทำให้ใบของมันสดชื่นอยู่ตลอด

13. ต้นเฟิร์นใบมะขาม

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Nephrolepis cordifolia*.

ลักษณะ : เฟิร์นใบมะขามเป็นไม้ประดับที่มีความสูงไม่เกิน 0.50 เมตร ชอบแสงปานกลาง ชอบความชื้นปานกลางชอบดินที่มี อินทรีย์วัตถุสูง ลำต้นมีเหง้าและไหลเลื้อย แล่งออกเป็นไม้ใหม่ได้ตลอดเวลา มีใบประกอบแบบขนนก ขึ้นเดี่ยวออกดอกเรียงตรงกันข้ามตลอดทั้งแผ่นใบ กลุ่มของอับสปอร์มีเยื่อคลุม

14. ต้นดาхла

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Etlingera elatior*.

ลักษณะ :

ต้น สูงประมาณ 5 เมตร เป็นพืชตระกูลเดียวกับข่าและขิง มีลำต้นใต้ดินเป็นเหง้าหัว ลำต้นเหนือพื้นดินเป็น กาบ หุ้มรอบกันแน่นทรงกระบอก

ใบดาхла เป็นใบเดี่ยว ลักษณะใบรูปขอบขนานหรือรูปหอก สีเขียวมันเข้ม ปลายใบแหลม กว้าง 20 ซม. ยาวประมาณ 50 ซม.

ดอกดาхла ออกเป็นช่อเดี่ยวที่ปลายก้านซึ่งแทงขึ้นมาจากเหง้า ใต้ดิน ก้านช่อดอกเป็นปล้องยาวประมาณ 1.5 เมตร ดอกสีแดง อมชมพูหรือสีขาว กลีบดอกหนาเรียบเป็นมันซ้อนกันหลายชั้น โคนกลีบดอกเรียบเป็นมันสีแดง ปลายกลีบสีขาว กลีบนอกใหญ่ กลีบในเล็ก และลดขนาดลงเรื่อย ๆ จนถึงวงชั้นใน ปลายกลีบ แะออกมีจะงอยแหลม ออกดอกตลอดปี มีมากช่วงเดือนพฤษภาคมถึงสิงหาคม

ผลดาхла รูปกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 – 2.5 ซม. มีขนนุ่ม

15. ต้นปีบ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Millingtonia hortensis*.

ลักษณะ : ปีบเป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่มีความสูงประมาณ 10-20 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดเป็นพุ่มทรงกระบอก กิ่งก้านมักจะย้อยลง เปลือกสีน้ำตาลแตกเป็นร่องลึกตามยาวลำต้นอย่างไม่เป็นระเบียบ ใบประกอบแบบขนนก 2-3 ชั้น เรียงเวียน ช่อแขนงด้านข้างมี 3-5 คู่ ปลายคี่ เรียงตรงข้าม ใบย่อยแขนงละ 2-4 คู่ เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่หรือรูปไข่แกมใบหอก กว้าง 2-3 ซม. ยาว 4-8 ซม. ปลายแหลม โคนใบมน ขอบใบหยักมนหรือเว้าเป็นคลื่นเล็กน้อย ดอกมีสีขาวหรือชมพู มีกลิ่นหอม ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกซ้อนตามปลายกิ่ง ช่อดอกขนาดใหญ่ ยาว 10-35 ซม. มีขน กลีบเลี้ยงมีขนาดเล็ก โคนติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยก 5 แฉก ปลายมนกว้างม้วนลง เป็นหลอดยาวปลาย 4 แฉก มี 1 กลีบที่ปลายเป็น 2 แฉก ดอกบานเต็มที่กว้าง 3.5-4 ซม. ผลแห้งแตก เป็นฝักแบนและตรง สีน้ำตาล หัวท้ายแหลม กว้าง 1.5-2.3 ซม. ยาว 25-30 ซม. เมล็ดแบนมีปีกบาง

16. ต้นบัวดินหรือว่านขุนแผนสะกดทัพ

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zephyranthes minuta*.

ลักษณะ : เป็นพืชในวงศ์ *Amaryllidaceae*. มีหัวอยู่ใต้ดินแบบหัวหอม เนื้อในสีขาว มีเยื่อสีน้ำตาลหุ้มโดยรอบ ใบเดี่ยว ขนาดเล็กยาว ดอกออกเป็นช่อ ดอกย่อยสีชมพู เกสรตัวผู้สีส้ม เป็นยาสมุนไพรใช้แก้แมลงสัตว์กัดต่อย ในทางไสยศาสตร์เชื่อว่ามีฤทธิ์ทางเมตตามหานิยมและคงกระพันชาตรี

17. ต้นบอนสี

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Caladium*.

ลักษณะ : บอนสีมีความสูงประมาณ 0.5 เมตร มีพุ่มกว้างประมาณ 1 เมตร มีลำต้นอยู่ใต้ดิน มีลักษณะเป็นหัว ผิวของลำต้นเป็นผิวเรียบและ ใบกว้างประมาณ 8-15 เซนติเมตร ยาวประมาณ 10-20 เซนติเมตร ลักษณะใบ สีสนิมสวยงาม และดอกมีเกสรเป็นแท่งยาวโผล่ออกมา ดอกมีสีขาวหรือสีชมพู รังไข่ใต้วงกลีบ มีกลิ่นฉุน

18. ต้นเทียนทอง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Duranta erecta* L.

ลักษณะ : ต้นเทียนทองเป็นไม้ประดับขนาดกลาง มีลำต้นสูงได้ถึง 2 เมตร ทรงพุ่มกว้างได้มากกว่า 0.5 เมตร แตกกิ่งตั้งแต่ระดับลำต้นเหนือดิน แตกกิ่งจำนวนมาก ลำต้นมีสีน้ำตาลปนเทา ผิวสาขเล็กน้อย กิ่งอ่อนมีสีน้ำตาลดำ กิ่งยาวได้มากกว่า 40 ซม. ใบ แตกออกเป็นคู่อยู่คนละข้างของกิ่ง

ระยะห่างแต่ละคู่ประมาณ 1-3 ซม. ขึ้นกับอายุกิ่ง ใบมีลักษณะรียาวรี ยาวประมาณ 5 ซม. กว้างประมาณ 1.5-2.5 ซม. ขึ้นอยู่กับอายุใบ โคนใบ และปลายใบแหลม ใบอ่อนหรือยอดอ่อนบริเวณปลายกิ่งมีสีเหลืองทอง ใบบริเวณโคนกิ่งมีสีเหลืองออกเขียวอ่อน ดอกเทียนทองออกเป็นช่อบริเวณปลายกิ่ง 3-5 ช่อ ช่อปลายมีขนาดใหญ่สุด แต่ละช่อประกอบด้วยดอกประมาณ 8-20 ดอก ช่อดอกปลายกิ่งมีจำนวนมากที่สุด แต่ละดอกประกอบด้วยกลีบดอกสีม่วงอ่อน 5 กลีบ แต่ละกลีบยาวประมาณ 2.5 ซม. กว้างประมาณ 1.5 ซม. มีโคนกลีบเชื่อมติดกัน แผ่นกลีบ และขอบกลีบโค้งงอ ปลายกลีบโค้งมน กลางกลีบมีเส้นสีม่วงเข้ม 1 เส้น พาดผ่านจากโคนกลีบถึงปลายกลีบ ตรงกลางดอกมีลักษณะเป็นกรวย ประกอบด้วยเกสรตัวผู้ และเกสรตัวเมีย ดอกจะบานจากบริเวณโคนช่อไปหาปลายช่อ

19. ต้นคุณนายตื่นสาย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Portulaca oleracea*.

ลักษณะ : คุณนายตื่นสายเป็นไม้คลุมดิน ลำต้นอวบน้ำสีม่วงแดง แผ่นทอดเลื้อยไปตามผิวดิน ใบเดี่ยวเรียงสลับ ใบรูปไข่กลับแกมรูปรี กว้าง 1-2 เซนติเมตร ยาว 2-3 เซนติเมตร ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ แผ่นใบอวบน้ำ ผิวใบด้านบนสีเขียวอ่อนถึงเขียวเข้ม บางพันธุ์มีขอบใบขลิบสีแดง ดอกสีขาว ชมพู แดง เหลือง ส้ม ออกเป็นดอกเดี่ยวตามซอกใบหรือปลายกิ่ง กลีบดอกชั้นเดียว บอบบาง ขอบกลีบดอกหยักเป็นคลื่น บานเมื่อได้รับแสงแดดตอนเช้า ดอกบานเต็มที่กว้าง 1-1.5 เซนติเมตร ผลแห้งแตก มีเมล็ดจำนวนมาก

20. ต้นสนฉัตร

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Araucaria cookii* R.Br. (Salisb.) Franco

ลักษณะ : ไม้ต้นขนาดใหญ่ สูง 15-20 ม. ขนาดทรงพุ่ม 3-4 ม. ไม่ผลัดใบ ทรงพุ่มพีรามิด เปลือกต้นสีน้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลอมเทา แตกสะเก็ดตามแนวขวางและมีรอยแผลการหลุดของกิ่งชัดเจน ใบ ใบเกล็ด รูปสามเหลี่ยมแกมรูปไข่ ปลายใบแหลมโค้งเข้าด้านใน มีติ่งหนาม กว้าง 0.3-0.5 ซม. ยาว 0.3-0.6 ซม. ประกอบเป็นช่อใบ อยู่บนแกนกลาง คล้ายหางกระรอก กว้าง 0.7-1 ซม. ยาว 20-35 ซม. เรียงตรงข้ามคล้ายขนนก บนกิ่งที่แตกเป็นชั้น ๆ ช่อใบอ่อนตั้งขึ้นและช่อใบแก่ห้อยลง ต้นอายุมากใบจะเล็กแน่นสีเขียวอมเหลือง ดอก ดอกแยกเพศร่วมต้นโครงสร้างสืบพันธุ์เรียกว่า โคน (Cone) ดอกเพศผู้กว้าง 1-1.7 ซม. ยาว 4-7 ซม. ดอกเพศเมีย กว้าง 0.8-1 ซม. ยาว 7-10 ซม.

21. ต้นทองอุไร

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Tecoma stans*.

ลักษณะ : ป็นไม้พุ่มขนาดเล็กสูง 2-4 เมตร ลำต้นเล็ก แผ่กิ่งด้านบนเป็นพุ่มกลม โปรง ใบประกอบขนนกมีใบย่อยที่ปลายสุด จำนวน 7-11 ใบ สีเขียวอ่อน ขอบใบย่อยหยิกเป็นฟันเลื่อย ผิวสัมผัสละเอียด ลำต้นสีน้ำตาลตลอดทั้งต้น ก้านใบช่อดอกอ่อนเป็นสีเขียว ดอกสีเหลืองสด มีรูปลักษณะคล้ายระฆัง หรือแตร หรือทรัมเป็ต ออกดอกเป็นช่อตามปลายกิ่ง ดอกดกมาก กลีบดอกติดกันเป็นรูปกรวย ยาว 3-4 เซนติเมตร ปลายกลีบมี 5 กลีบ มีลักษณะกลมเป็นคลื่นเล็กน้อย กลีบเลี้ยงเป็นรูปกระดิ่งสีเหลือง แยก 5 แฉกกลีบดอกปลายแยก 5 กลีบรับกัน เกสรตัวผู้ เติบโตได้ดีในดินร่วนทุกชนิด ที่ความชื้นปานกลาง ระบายน้ำได้ดี แสงแดดจัดเต็มวัน

22. ต้นเตยต่าง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Pandanus sanderi* Sander ex M.T. Mast.

ลักษณะ : ไม้พุ่มขนาดกลาง เป็นกอ ลำต้นสูง 2-3 ฟุต มีข้อถี่ ใบออกจากลำต้นเวียนชิดกันแน่น ใบแคบเรียวยาวมากปลายแหลม พื้นใบสีเขียวมีลายต่างขาวหรือเหลืองตามยาว ปลูกนาน ๆ จะดกมาก และจะมีรากอากาศ ขนาดใหญ่โผล่ออกมาค้ำไม่ให้ต้นล้ม

23. ต้นหญ้าม้าเลย

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Axonopus compressus* (Sw.) P.Beauv.

ลักษณะ : ต้น ไม้ล้มลุก สูง 4-30 เซนติเมตร ลำต้นกลวง เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 มิลลิเมตร ทอดเลื้อย ข้อปล้องชัดเจน มีขนปกคลุม ใบ ใบเดี่ยว เรียงสลับระนาบเดียว รูปขอบขนาน กว้าง 0.8-1 เซนติเมตร ยาว 3-7 เซนติเมตร ปลายแหลม โคนสอบ ขอบหยักเป็นคลื่น สีเขียวเข้ม มีขนปกคลุม ดอก ดอกเป็นช่อเชิงลด ออกตามซอกใบ ยาว 5-10 เซนติเมตร ดอกสีขาวอมเขียวหรือดอกสีม่วง ดอกย่อย 3-5 ดอก

24. ต้นพิลังกาสา

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Ardisia elliptica* Thunb.

ลักษณะ : ไม้พุ่มหรือไม้ยืนต้น ขนาดเล็ก สูง 1-4 เมตร แต่อาจสูงได้ถึง 10 เมตร ลำต้นตั้งตรง กิ่งก้านกลม หรือเป็นเหลี่ยม สีน้ำตาลอมเทา กิ่งอ่อนสีน้ำตาลแดง แตกกิ่งก้านสาขารอบ ๆ ต้นมาก ใบเป็นใบเดี่ยว เรียงสลับกัน ออกหนาแน่นที่ปลายกิ่ง รูปรีถึงรูปไข่กลับแกมรูปขอบขนาน กว้าง 2.5-5

เซนติเมตร ยาว 6-12 เซนติเมตร ปลายแหลมถึงมน โคนใบรูปปลีมี ผิวใบและขอบใบเรียบ แผ่นใบมี
 ต่อม เห็นเป็นจุด ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ใบหนามัน ก้านใบสั้น สีแดง เส้นใบมองเห็นไม่ค่อยชัดเจน ดอก
 ออกเป็นช่อจากซอกใบ และปลายกิ่ง ช่อละ 4-8 ดอก กลีบดอกสีขาวแกมชมพู ก้านช่อดอกยาว 1.5-
 2.5 เซนติเมตร ก้านดอกย่อยยาว 8-15 มิลลิเมตร ติดกันที่โคนเป็นหลอดสั้น ๆ ปลายแยกเป็น 5 แฉก
 แต่ละแฉกรูปใบหอก ปลายกลีบดอกแหลม กลีบเลี้ยงสีเขียว โคนเชื่อมติดกัน ปลายแยกเป็น 5
 แฉก ผลรูปทรงกลมแป้น ผิวเรียบ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางราว 6 มิลลิเมตร ผลอ่อนสีแดง เมื่อสุกมีสี
 ม่วงเข้ม เมล็ดเดี่ยว กลม พบตามป่าดงดิบเขาทั่วไป ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด

บทที่ 4

สรุปผลและองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินโครงการ

4.1 สรุปผลการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ สามารถสรุปผลการดำเนินโครงการได้ดังนี้

4.1.1 การดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ

การดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ ทำให้มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์มีศูนย์ข้อมูลสำหรับเป็นแหล่งเก็บรวบรวมแหล่งเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยห้องศูนย์ข้อมูลจะตั้งอยู่ ณ บริเวณชั้น 1 อาคารศูนย์วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ (อาคาร 12) คณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งภายในห้องศูนย์ข้อมูลฯ จะมีพื้นที่สำหรับการจัดแสดงผลการดำเนินงานของโครงการต่างๆของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถศึกษาเรียนรู้ สืบค้น และนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

4.1.2 การจัดเก็บข้อมูลในห้องศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ

ภายในห้องศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ มีการจัดเก็บข้อมูลด้านความหลากหลายของพรรณไม้ไว้ในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดเก็บในรูปแบบอัดแห้ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นส่วนของใบ และดอกของพรรณไม้ การเก็บตัวอย่างแบบแห้งในขวดโหล ส่วนใหญ่เป็นลูกหรือผลของพรรณไม้ และการเก็บรักษาโดยการดองในขวดโหล ซึ่งจะมีทั้งส่วนของใบ ดอกและผล หรือพรรณไม้ชนิดอบน้ำ เป็นต้น จำนวนพรรณไม้ที่เก็บรวบรวมในรอบการดำเนินงานของโครงการนี้ รวมทั้งสิ้น จำนวน 130 ชนิดตัวอย่าง

4.1.3 การจัดเก็บข้อมูลในรูปของสื่อและฐานข้อมูล

การดำเนินงานเพื่อจัดการข้อมูลพรรณไม้ที่ได้จากการดำเนินงานหรือการสำรวจของโครงการอื่นๆภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีการจัดทำเป็นฐานข้อมูลทรัพยากรชีวภาพ ไว้ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย ทำให้พรรณไม้ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้นเพื่อการใช้ประโยชน์ ได้อย่างสะดวกและเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้โครงการยังได้มีการรวบรวมข้อมูลพรรณไม้ภายในสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ไว้ในรูปแบบของสื่อวีดิทัศน์เพื่อการศึกษาหาความรู้และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าว

4.1.4 แนวทางการใช้ประโยชน์ศูนย์ข้อมูลฯ

ศูนย์ข้อมูลฯ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินงานหรือการสำรวจของโครงการอื่นๆ ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยเฉพาะข้อมูลด้านพรรณไม้และข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นด้านอื่นๆ เป็นแหล่งสำหรับให้นักเรียน นักศึกษา เข้าศึกษาหาความรู้เพื่อเชื่อมโยงหรือเสริมการเรียนรู้ของรายวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร อีกทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจ เพื่อศึกษา หาความรู้และใช้ประโยชน์จากข้อมูลต่างๆ ภายในศูนย์ข้อมูลฯ แห่งนี้

4.2 การถอดองค์ความรู้จากการดำเนินโครงการ

4.2.1 การอภิปรายผล

จากการดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลฯ ทำให้ได้ศูนย์ข้อมูลฯ สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลต่างๆ ของโครงการที่ดำเนินการภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อย่างไรก็ตามข้อมูลที่จัดเก็บในศูนย์ข้อมูลฯ ส่วนใหญ่ยังเป็นข้อมูล ทรัพยากรชีวภาพ โดยเฉพาะด้านพรรณไม้ ซึ่งยังขาดข้อมูลทรัพยากรด้านอื่นๆ เช่น ทรัพยากรด้านกายภาพ และทรัพยากรด้านวัฒนธรรม เป็นต้น อีกทั้งข้อมูลผลการดำเนินงานในศูนย์ข้อมูลดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งยังขาดผลการดำเนินงานในภาพรวมของมหาวิทยาลัย ที่ดำเนินการโดยคณะอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัย

4.2.2 ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกโครงการภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ของมหาวิทยาลัยที่ดำเนินการโดยคณะอื่นๆ ภายในมหาวิทยาลัย
- 2) ควรมีการเพิ่มจำนวนพรรณไม้และพัฒนาระบบการจัดหมวดหมู่ของพรรณไม้ให้ดีขึ้น และชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

การติดตามผลการดำเนินงาน

ผลการประเมินความสำเร็จของโครงการ

การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการฯ ตามตัวชี้วัดตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา สามารถแสดงรายละเอียดตามมิติต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานของโครงการฯ ตามตัวชี้วัด

เกณฑ์การประเมินความสำเร็จ	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จ
เชิงปริมาณ	- ศูนย์ข้อมูลทรัพยากรฯ	1 ศูนย์	1 ศูนย์	บรรลุ (100%)
	- จำนวนพรรณไม้ที่เก็บรวบรวม ทั้งแบบแห้งและแบบดอง	มากกว่า 100 ตัวอย่าง	130 ตัวอย่าง	บรรลุ (100%)
	- สื่อวีดิทัศน์ข้อมูลพรรณไม้	1 สื่อ	1 สื่อ (สื่อวีดิทัศน์)	บรรลุ (100%)
เชิงคุณภาพ	- ประโยชน์และคุณค่าต่อสถาบัน และชุมชนหรือสังคมอื่น/องค์กรอื่นภายนอกมหาวิทยาลัย - ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจและเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ มีความรัก ความ	มีการเข้าใช้ประโยชน์ของข้อมูลภายในศูนย์ ร้อยละ 90	มีการเข้าใช้ประโยชน์ของข้อมูลภายในศูนย์ -	บรรลุ -

	วางแผนเห็นคุณค่าของ พรรณไม้			

เชิงเวลา	ดำเนินงานแล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด	ดำเนินการ ระหว่างเดือน ต.ค. 61 –ก.ย. 62	เสร็จสิ้น กันยายน 2562	บรรลุ
เชิงต้นทุน	- ความคุ้มค่าของ งบประมาณต่อผลลัพธ์ที่ได้ จากการดำเนินงาน เพื่อให้ เกิดศูนย์ข้อมูลทรัพยากร และข้อมูลพรรณไม้ที่เก็บ รวบรวมได้ ในรูปแบบ ต่างๆ	-	ได้ศูนย์ข้อมูล ทรัพยากรโครงการ อพ.สธ. มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์ 1 ศูนย์ และ มีการจัดเก็บข้อมูล พรรณไม้ในรูปแบบ ต่างๆ	บรรลุ

ภาคผนวก

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โดยพระราชบัญญัติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประกาศที่ อพ.สธ. ๕๑ /๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ประสบ
ความสำเร็จเป็นผลประโยชน์แก่ และให้เป็นไปตามการปรับโครงสร้างหน่วยงานใหม่ ตามการปฏิรูประบบราชการ
การนี้จึงแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดังต่อไปนี้

๑. ดร.อัทธพล เสนาณรงค์	กรรมการที่ปรึกษา
๒. ศ.ดร.วีระ สุกตะบดิน	กรรมการที่ปรึกษา
๓. เลขาธิการพระราชวัง ในฐานะผู้อำนวยการ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	ประธานกรรมการ
๔. รองผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (นายพรชัย จุฑามาศ)	รองประธานกรรมการ
๕. เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการทหารเรือ	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการทหารอากาศ	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการองค์การสวนพฤกษศาสตร์	กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการไฟฟ้านครหลวง	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการไฟฟ้าสายลัดฟ้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการคณะแห่งชาติ	กรรมการ

๑๑๙.	อธิบดีกรมป่าไม้	กรรมการ
๑๒๐.	อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
๑๒๑.	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๑๒๒.	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๒๓.	อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
๑๒๔.	อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๑๒๕.	อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
๑๒๖.	อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๒๗.	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	กรรมการ
๑๒๘.	อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
๑๒๙.	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	กรรมการ
๑๓๐.	อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	กรรมการ
๑๓๑.	อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	กรรมการ
๑๓๒.	อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ	กรรมการ
๑๓๓.	อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก	กรรมการ
๑๓๔.	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑๓๕.	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๓๖.	เลขาธิการสภาการศึกษา	กรรมการ
๑๓๗.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
๑๓๘.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	กรรมการ
๑๓๙.	เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	กรรมการ
๑๔๐.	เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔๑.	เลขาธิการคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย	กรรมการ
๑๔๒.	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
๑๔๓.	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๔๔.	ผู้ว่าการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๔๕.	ผู้อำนวยการศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔๖.	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	กรรมการ
๑๔๗.	ผู้อำนวยการสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๔๘.	ผู้อำนวยการองค์การเภสัชกรรม	กรรมการ
๑๔๙.	ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๕๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ

๕๑.	อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
๕๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้	กรรมการ
๕๓.	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	กรรมการ
๕๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	กรรมการ
๕๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	กรรมการ
๕๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
๕๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	กรรมการ
๕๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
๕๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	กรรมการ
๖๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา	กรรมการ
๖๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
๖๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
๖๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรรมการ
๖๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	กรรมการ
๖๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	กรรมการ
๖๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา	กรรมการ
๖๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยรังสิต	กรรมการ
๖๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยกรุงเทพ	กรรมการ
๖๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยทักษิณ	กรรมการ
๗๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	กรรมการ
๗๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ	กรรมการ
๗๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	กรรมการ
๗๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเนชั่น	กรรมการ
๗๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	กรรมการ
๗๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรราชนครพนม	กรรมการ
๗๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยสวนดุสิต	กรรมการ
๗๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม	กรรมการ
๗๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์	กรรมการ
๗๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น	กรรมการ
๘๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	กรรมการ
๘๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๘๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ

๘๘๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครราชสีมา	กรรมการ
๘๘๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	กรรมการ
๘๘๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	กรรมการ
๘๘๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	กรรมการ
๘๘๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
๘๘๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ
๘๘๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	กรรมการ
๘๘๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	กรรมการ
๘๙๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	กรรมการ
๘๙๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครราชสีมา	กรรมการ
๘๙๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๘๙๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	กรรมการ
๘๙๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	กรรมการ
๘๙๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	กรรมการ
๘๙๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	กรรมการ
๘๙๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	กรรมการ
๘๙๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	กรรมการ
๘๙๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	กรรมการ
๙๐๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	กรรมการ
๙๐๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	กรรมการ
๙๐๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๙๐๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	กรรมการ
๙๐๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	กรรมการ
๙๐๕.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	กรรมการ
๙๐๖.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๙๐๗.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๙๐๘.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๙๐๙.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๙๑๐.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	กรรมการ
๙๑๑.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	กรรมการ
๙๑๒.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	กรรมการ
๙๑๓.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	กรรมการ
๙๑๔.	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	กรรมการ
๙๑๕.	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)	กรรมการ

๑๑๖.	ผู้อำนวยการองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	กรรมการ
๑๑๗.	ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	กรรมการ
๑๑๘.	ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๑๙.	ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๑๒๐.	ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น	กรรมการ
๑๒๑.	ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี	กรรมการ
๑๒๒.	ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๑๒๓.	ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๑๒๔.	ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๑๒๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย	กรรมการ
๑๒๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๑๒๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต	กรรมการ
๑๒๘.	ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๑๒๙.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรี	กรรมการ
๑๓๐.	ผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน	กรรมการ
๑๓๑.	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๓๒.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา	กรรมการ
๑๓๓.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์	กรรมการ
๑๓๔.	ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี	กรรมการ
๑๓๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	กรรมการ
๑๓๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
๑๓๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก	กรรมการ
๑๓๘.	ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๑๓๙.	ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่	กรรมการ
๑๔๐.	ผู้ว่าราชการจังหวัดอุบลราชธานี	กรรมการ
๑๔๑.	ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๑๔๒.	ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญ	กรรมการ
๑๔๓.	ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๑๔๔.	ผู้ว่าราชการจังหวัดระนอง	กรรมการ
๑๔๕.	ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์	กรรมการ
๑๔๖.	ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	กรรมการ
๑๔๗.	ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่	กรรมการ

๑๔๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดวัง	กรรมการ
๑๔๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระแก้ว	กรรมการ
๑๔๘. ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา	กรรมการ
๑๔๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี	กรรมการ
๑๕๐. ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก	กรรมการ
๑๕๑. ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา	กรรมการ
๑๕๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
๑๕๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่	กรรมการ
๑๕๔. ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ	กรรมการ
๑๕๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี	กรรมการ
๑๕๖. ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ	กรรมการ
๑๕๗. ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา	กรรมการ
๑๕๘. ประธานมูลนิธิฟื้นฟูทรัพยากรทะเลสยาม	กรรมการ
๑๕๙. ประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI)	กรรมการ
๑๖๐. ราชเลขาการในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	กรรมการ
๑๖๑. รองหัวหน้าสำนักงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ฝ่ายวิชาการ (ดร.ปิยรินทร์ ปริญาพลย์ เจริญพรชัย)	กรรมการและเลขาอนุภา

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

รับนโยบายและกรอบการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงานในการสนองพระราชดำริ หรือสนับสนุนโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

-หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยงาน และองค์กร ไปแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานของตน โดยเสนอรายชื่อผ่านเลขาธิการพระราชวัง ในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อนำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองธุรีพระบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยพระราชกฤษฎีกา

-หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยงานและองค์กร หน่วยงาน สนับสนุนให้การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในพื้นที่และเขตความรับผิดชอบของตนให้เป็นไปตามเป้าหมายวัตถุประสงค์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายจิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา)
เลขาธิการพระราชวัง

ในฐานะผู้อำนวยการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ